

Forskrift om helsekrav for personer i arbeid på innretninger i petroleumsvirksomheten til havs

Fastsatt den 20.12.2010 av Helsedirektoratet med hjemmel i lov av 29. november 1996 nr. 72 om petroleumsvirksomhet (petroleumsloven) § 10-18 første ledd jf. kgl. res. 31. august 2001 om helse, miljø og sikkerhet i petroleumsvirksomheten (rammeforskriften) § 57, jf. EØS-avtalen vedlegg VII (direktiv 92/51/EØF).

INNHold:

Kapittel 1: Generelle bestemmelser	1
§ 1 Formål	2
§ 2 Virkeområde	2
§ 3 Definisjoner	2
§ 4 Krav om helseerklæring	3
§ 5 Virksomhetens ansvar	3
Kapittel 2 Petroleumsleger og dykkerleger	4
§ 6 Petroleumslegens og dykkerlegens funksjon mv.	4
§ 7 Godkjenning av petroleumsleger og dykkerleger	4
§ 8 Utdypende kompetansekrav for petroleumslege	4
§ 9 Utdypende kompetansekrav for dykkerlege	5
Kapittel 3 Helseundersøkelse	5
§ 10 Legitimasjon og egenerklæring	5
§ 11 Krav til helse	5
§ 12 Særlige helsekrav for personer som skal arbeide under forhøyet omgivende trykk	7
§ 13 Petroleumslegens og dykkerlegens helseundersøkelse	7
Kapittel 4 Helseerklæring og erklæring om ikke oppfylte helsekrav mv.	7
§ 14 Utstedelse av helseerklæring og av erklæring om ikke oppfylte helsekrav	7
§ 15 Helseerklæringens gyldighetstid	8
§ 16 Ny helseundersøkelse i særlige tilfelle	8
Kapittel 5 Saksbehandling	8
§ 17 Overprøving, dispensasjon og klage	8
§ 18 Klagenemndas sammensetning	9
§ 19 Saksbehandling og kompetanse i klagenemnda	9
Kapittel 6 Avsluttende bestemmelser	9
§ 20 Helseerklæring etter annet regelverk	9
§ 21 Reaksjonsmidler	9
§ 22 Unntak	10
§ 23 Overgangsordninger	10
§ 24 Ikrafttreden	10

Kapittel 1: Generelle bestemmelser

§ 1 Formål

Forskriften skal bidra til at personer i arbeid på innretninger i petroleumsvirksomheten til havs ikke på grunn av sin helsetilstand utgjør en fare for seg selv eller andre eller for sikker drift av innretningen.

§ 2 Virkeområde

Forskriften gjelder helsekrav for personer i arbeid og personer som oppholder seg på innretninger i petroleumsvirksomheten til havs som omfattes av petroleumslovens virkeområde.

Helsedirektoratet kan gi nærmere regler om helseundersøkelsen og veiledning når det gjelder helsekravene og muligheten for dispensasjon fra disse.

Operatøren kan i særlige tilfelle, dersom det er sikkerhetsmessig forsvarlig, helt eller delvis unnta en person som ikke utfører arbeid for operatør, fra denne forskrifts bestemmelser. Operatøren skal ha en samlet oversikt over slike unntak og grunnlaget for dem.

I forskriften fastsettes også helsekrav for personer som arbeider under forhøyet omgivende trykk (dykkere)

Merknad til § 2

Forskriften omfatter(helsekrav for) alle former for arbeid eller virksomhet: inntektsgivende eller ikke, uansett hvordan arbeidet er organisert - som ansettelsesforhold eller selvstendig konsulentvirksomhet mv. – og ikke bare arbeid som er direkte relatert til petroleumsvirksomhet.

(Arbeidstakere på flyttbare innretninger utenom petroleumsvirksomheten eller under transport til eller fra petroleumsvirksomheten omfattes i utgangspunktet av sjømannsloven. Dette følger av forskrift 31.01.1986 nr. 222 om sjømannslovens virkeområde § 1 og § 7. "Flyttbare innretninger" er definert i sistnevnte forskrift § 2 nr. 1.)

§ 3 Definisjoner

I denne forskrift forstås med:

Helseerklæring: Erklæring fra petroleumslege, jf. § 6, om at en person er undersøkt i samsvar med forskriften, jf. veileder, og funnet å oppfylle helsekravene i denne.

Erklæring om ikke oppfylte helsekrav: Erklæring fra petroleumslege, jf. § 6, om at en person er undersøkt i samsvar med forskriften, jf. veileder, og ikke funnet å oppfylle helsekravene i denne.

Petroleumslege: Lege som er bemyndiget til å utstede helseerklæringer og erklæringer om ikke oppfylte helsekrav etter denne forskrift for personer som ikke arbeider under forhøyet omgivende trykk.

Dykkerlege: Lege som er bemyndiget til å utstede helseerklæringer og erklæringer om ikke oppfylte helsekrav etter denne forskrift for personer som arbeider under forhøyet omgivende trykk.

Bemannet undervannsoperasjon: Aktivitet der mennesker oppholder seg under vannflaten og/eller utsettes for forhøyet omgivende trykk.

Petroleumsvirksomhet: All virksomhet knyttet til undersjøiske petroleumsforekomster, herunder undersøkelse, leteboring, utvinning, transport, utnyttelse og avslutning samt planlegging av slike aktiviteter, likevel ikke transport av petroleum i bulk med skip, jf. petroleumsloven § 1-6 bokstav c.

Operatør: Den som på rettighetshavers vegne forestår den daglige ledelsen av petroleumsvirksomheten jf. petroleumsloven § 1-6 bokstav k.

Leverandør: Den som etter kontrakt med operatør eller andre leverandører utfører virksomhet i eller i tilknytning til petroleumsvirksomhet.

§ 4 Krav om helseerklæring

Den som helsekravene gjelder for, jf. § 2, skal til enhver tid inneha helseerklæring utferdiget i samsvar med bestemmelsene i denne forskrift. Vedkommende velger fritt hvilken petroleumslege/dykkerlege som skal utferdige erklæringen.

§ 5 Virksomhetens ansvar

Operatør, leverandør og andre som deltar i petroleumsvirksomheten, skal innenfor sine respektive ansvarsområder sikre og til enhver tid kunne dokumentere at personer som er nevnt i § 2, har gyldig helseerklæring etter denne forskrift.

Kapittel 2 Petroleumsleger og dykkerleger

§ 6 *Petroleumslegens og dykkerlegens funksjon mv.*

En godkjent petroleumslege skal foreta helseundersøkelser og utstede erklæringer etter reglene i denne forskrift, jf. Helsedirektoratets veiledning, og dertil utarbeidet undersøkelsesskjema. For personer som skal arbeide under forhøyet omgivende trykk, foretas undersøkelsene og utstedes erklæringene av dykkerlege.

§ 7 *Godkjenning av petroleumsleger og dykkerleger*

Godkjenning som petroleumslege eller dykkerlege, jf. §§ 8 og 9, kan gis til lege som innehar generell norsk autorisasjon, og til lege i utlandet som har dokumentert kunnskap om:

- relevant norsk regelverk og
- forhold på innretninger til havs (petroleumsleger og dykkerleger) og forhold knyttet til bemannede undervannsoperasjoner (dykkerleger)

Lege i utlandet må beherske et skandinavisk språk eller engelsk.

Godkjenning som petroleumslege og dykkerlege gis av Helsedirektoratet eller den det bemyndiger.

Godkjenningen som petroleumslege og som dykkerlege gis for 3 år om gangen. Det føres et offentlig tilgjengelig register over godkjente leger.

For fornyelse av godkjenningen kreves at legen ikke har vist seg uegnet for oppgavene som petroleums- eller dykkerlege og har vedlikeholdt sine kunnskaper.

Godkjenning som petroleumslege og dykkerlege skal trekkes tilbake hvis legen ikke lenger oppfyller vilkår som er stilt i denne forskriften, eller ikke utøver sine oppgaver etter denne forskriften tilfredsstillende.

§ 8 *Utdypende kompetansekrav for petroleumslege*

Følgende utdypende kompetansekrav som fastsettes av Helsedirektoratet, gjelder for godkjenning som petroleumslege:

Førstegangs godkjenning

Gjennomført obligatorisk opplæring og bestått eksamen.

Vedlikeholds krav

Gjennomført obligatorisk oppdateringskurs og bestått eksamen.

§ 9 Utdypende kompetansekrav for dykkerlege

Førstegangs godkjenning

For å bli godkjent som dykkerlege må vedkommende foruten å være godkjent petroleumslege også dokumentere kjennskap til de spesielle forhold og krav som gjelder ved arbeid under forhøyet omgivende trykk. Helsedirektoratet gir nærmere bestemmelser om dette kompetansekravet.

Vedlikeholds krav

Gjennomført obligatorisk oppdateringskurs og bestått eksamen.

Kapittel 3 Helseundersøkelse

§ 10 Legitimasjon og egenerklæring

Petroleumslegen og dykkerlegen skal kontrollere personens identitet før helseundersøkelsen tar til. Den som skal undersøkes, skal gjøres kjent med at han plikter å gi så fullstendige opplysninger som mulig om sin helsetilstand, og skal avgi egenerklæring om sin helse på fastsatt skjema. Egenerklæringen skal underskrives i petroleumslegens eller dykkerlegens påsyn og oppbevares hos denne legen. Det skal framgå av egenerklæringen at personen ved sin underskrift samtykker i at petroleumslegen og dykkerlegen kan innhente de helseopplysningene som er nødvendig for å sikre en forsvarlig utredning.

§ 11 Krav til helse

Person som nevnt i § 2 må ikke på grunn av sin helsetilstand utgjøre en fare for seg selv eller andre eller for sikker drift av innretningen. Vedkommende må oppfylle følgende generelle krav til helse:

- være fysisk og psykisk i stand til å mestre opphold på innretningen og en evakueringssituasjon
- være i stand til å arbeide sikkerhetsmessig forsvarlig til havs
- ikke ha en tilstand som kan medføre at varsling ikke registreres
- ikke ha en lidelse hvor bortfall av nødvendig medisiner eller som av andre grunner kan medføre alvorlig fare for egen eller andres helse og sikkerhet

Videre må vedkommende oppfylle følgende spesifikke helsekrav:

1) Syn

Synstyrken (visus) må være god nok til at vedkommende kan arbeide på en sikker måte på innretninger i petroleumsvirksomheten til havs.

Det må være normalt synsfelt på minst ett øye.

2) Hørsel

Hørselen må ikke være mer nedsatt enn at sikkerhetskritiske lydvarsler og taleinformasjon kan oppfattes.

3) *Hjerte-karsykdom*

Det må ikke være hjertesykdom eller karsykdom som kan medføre økt sannsynlighet for akutte behandlingstrengende sykdomstilfelle.

4) *Hjernefunksjonsforstyrrelser.*

Det må ikke foreligge tilstander som medfører økt sannsynlighet for anfallsvis opptredende hjernefunksjonsforstyrrelser eller andre anfall med redusert bevissthet.

5) *Psykiske lidelser*

Det må ikke være psykisk lidelse eller personlighetsavvik som medfører nedsatt dømmekraft, impuls kontroll eller adferdsforstyrrelser.

6) *Diabetes*

Det må ikke være diabetes som behandles med insulin eller andre antidiabetika som kan føre til hypoglykemi.

7) *Misbruk*

Det må ikke være misbruk av alkohol eller andre rusmidler, og ikke bruk av beroligende eller bedøvende midler i doser som reduserer årvåkenhet og arbeidsevne.

8) *Lungefunksjon*

Det må være tilfredsstillende lungefunksjon.

9) *Førlighet*

Førligheten må være tilstrekkelig til at vedkommende kan arbeide sikkerhetsmessig forsvarlig og mestre en nødssituasjon og evakuering.

10) *Medikamentbruk*

Det må ikke være bruk av medikamenter, enten disse er forskrevet av lege eller ikke, som reduserer vedkommendes mulighet til å arbeide sikkerhetsmessig forsvarlig og mestre en nødssituasjon og evakuering.

11) *Andre lidelser*

Det må ikke være andre lidelser som medfører at kravene til helse og førlighet ikke er oppfylt, eller kan medføre behov for akutt medisinsk behandling som ikke kan ytes til havs.

Det må ikke være overvekt som utgjør en sikkerhetsmessig risiko i en nødssituasjon.

Helsekravene etter denne forskriften er ikke oppfylt ved svangerskap etter 28.uke.

§ 12 Særlige helsekrav for personer som skal arbeide under forhøyet omgivende trykk

For person som skal oppholde seg under forhøyet omgivende trykk, gjelder helsekravene i § 11. I tillegg gjelder de særskilte helsekrav som Helsedirektoratet har fastsatt for dykkere.

§ 13 Petroleumslegens og dykkerlegens helseundersøkelse

Petroleumslegen og dykkerlegen skal innhente den informasjon om personens helsetilstand, arbeidsforhold og oppgaver som er nødvendig for å ta stilling til om helseerklæring kan utstedes. Hovedfunn, vurdering og konklusjon skal noteres på fastsatt skjema eller likeverdig elektronisk dokumentasjonssystem. Dette sammen med annet aktuelt materiale oppbevares i vedkommendes (pasient)journal.

Petroleumslegen og dykkerlegen skal under saksforberedelsen i nødvendig utstrekning innhente uttalelse fra annen lege eller helseinstans.

Mottar petroleumslegen eller dykkerlegen opplysninger som har betydning for saken, skal opplysningene forelegges den som (skal) undersøkes.

Kapittel 4 Helseerklæring og erklæring om ikke oppfylte helsekrav mv.

§ 14 Utstedelse av helseerklæring og av erklæring om ikke oppfylte helsekrav

Dersom petroleumslegen eller dykkerlegen etter undersøkelsen finner at en person tilfredsstillende helsekravene gitt i eller i medhold av denne forskrift, skal legen straks utstede helseerklæring på fastsatt skjema.

Petroleumslegen og dykkerlegen kan begrense helseerklæringen til å gjelde et bestemt tidsrom av hensyn til søkerens helsemessige situasjon.

Dersom petroleumslegen eller dykkerlegen etter undersøkelsen finner at en person ikke fyller helsekravene etter denne forskrift, skal legen utstede erklæring om ikke oppfylte helsekrav på fastsatt skjema.

Kopi av nevnte skjema behandles som del av vedkommendes journal og oppbevares i samsvar med regelverket om pasientjournal.

Petroleumslegen og dykkerlegen skal overfor søkeren begrunne sine avgjørelser om tidsmessig begrensning og erklæring om ikke oppfylte helsekrav. Legen skal opplyse om retten til å få saken behandlet av Fylkesmannen i Rogaland.

§ 15 Helseerklæringens gyldighetstid

Helseerklæringen er gyldig i inntil to år.

For de som arbeider under forhøyet omgivende trykk, gjelder helseerklæringen inntil ett år..

Gyldighetstiden regnes fra erklæringens utstedelse. Ved fornyelser kan gyldighetstiden regnes fra utløpsdato av gjeldende helseerklæring hvis arbeidstakeren framstiller seg for undersøkelse siste måned av gyldighetsperioden.

§ 16 Ny helseundersøkelse i særlige tilfelle

Den som har hatt sykmelding i 8 uker eller lenger, eller har grunn til å tro at han ikke lenger tilfredsstiller helsekravene, skal konsultere petroleumslege eller dykkerlege som skal vurdere behovet for ny helseerklæring.

Operatør eller den ansvarlige etter § 5 kan kreve framlagt ny helseerklæring hvis det er sannsynlig at personen ikke lenger oppfyller kravene til helseerklæring.

Kapittel 5 Saksbehandling

§ 17 Overprøving, dispensasjon og klage

Legens utstedelse av helseerklæring for et begrenset tidsrom eller erklæring om ikke oppfylte helsekrav kan bringes inn for Fylkesmannen i Rogaland. Saken fremmes for den petroleumslegen eller dykkerlegen som har utstedt helseerklæringen eller erklæringen om ikke oppfylte helsekrav.

Petroleumslegen eller dykkerlegen skal foreta de ytterligere undersøkelser som saken gir grunn til, og oversende den med utfyllende opplysninger til Fylkesmannen i Rogaland.

Fylkesmannen vurderer om helsekravene er oppfylt eller ikke:

:

- 1) Ved oppfylte helsekrav utstedes helseerklæring.
- 2) Ved ikke oppfylte helsekrav vurderes om det kan gis dispensasjon fra helsekravene. Slik dispensasjon skal bare gis når det foreligger særlige grunner og hensynet til sikkerheten ikke taler mot det. Det kan stilles vilkår for dispensasjonen.

Fylkesmannen i Rogaland sitt vedtak etter § 17 er et enkeltvedtak som kan påklages etter forvaltningslovens regler til en klagenemnd.

Fristen for å klage på Fylkesmannen i Rogaland sitt vedtak er 3 uker fra det tidspunktet underretning om vedtaket er kommet fram til søkeren. Klagen sendes Fylkesmannen i Rogaland.

§ 18 Klagenemndas sammensetning

Helsedirektoratet oppnevner ei klagenemnd på fire medlemmer:

- en lege som er nemndas leder
- ett medlem etter forslag fra Petroleumstilsynet
- en lege etter forslag fra arbeidsgiverorganisasjonene
- ett medlem etter forslag fra arbeidstakerorganisasjonene

.

Det oppnevnes minst ett varamedlem for hvert medlem.

Medlemmene i klagenemnda har en funksjonstid på 4 år. Gjenoppnevning kan foretas.

Ved stemmelikhet har lederen dobbeltstemme.

Fylkesmannen i Rogaland er sekretariat for klagenemnda. Sekretariatet skal ha juridisk kompetanse.

§ 19 Saksbehandling og kompetanse i klagenemnda

Forvaltningsloven, herunder bestemmelsene om taushetsplikt, gjelder for nemndas medlemmer og saksbehandling.

Den som klager har rett til å møte i nemnda og ha med seg en fullmektig.

Nemnda kan sette begrensninger og vilkår i helseerklæringen.

Kapittel 6 Avsluttende bestemmelser

§ 20 Helseerklæring etter annet regelverk

Den som har gjennomgått helseundersøkelse og fått helseerklæring etter annet regelverk, norsk eller utenlandsk, som stiller minst like strenge helsekrav, anses å oppfylle helsekravene i denne forskrift. Fylkesmannen i Rogaland bestemmer hvilke regelverk dette skal gjelde.

§ 21 Reaksjonsmidler

Bestemmelser om straff og andre reaksjonsmidler som går fram av petroleums- og helselovgivningen, gjelder ved brudd på bestemmelser i denne forskrift.

§ 22 Unntak

Helsedirektoratet kan i særskilte tilfelle gjøre unntak fra denne forskriften.

§ 23 Overgangsordninger

De helseerklæringer eller dispensasjoner som er utstedt før ikrafttreddelsen av denne forskriften, vil ha den gyldighetstid de er utstedt for.

Den som vil utøve arbeid som petroleums- eller dykkerlege må senest innen tre år etter ikrafttreddelsen av denne forskriften oppfylle kravene i forskriftens §§ 7 – 9. Det samme gjelder for leger i utlandet som er godkjent etter § 5 i forskriften av 12. november 1990.

§ 24 Ikrafttreden

Denne forskrift trer i kraft den 01.01.2011.

Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 12.11.1990 nr. 1164 om helsekrav for arbeidstakere i petroleumsvirksomheten, fastsatt av Helsedirektoratet med hjemmel i § 57 i lov av 22.03.1985 nr. 11 om petroleumsvirksomhet jf. § 23 i forskrift av 28.06.1985 nr. 1215 om sikkerhet mv. i petroleumsvirksomheten (jf. Sosialdepartementets delegeringsskriv av 05.09.1985) jf. lov 29.11.1996 nr. 72 om petroleumsvirksomhet jf. forskrift 27.06.1997 nr. 649 om sikkerhet i petroleumsvirksomheten § 4 nr. 3 jf. forskrift 31.08.2001 om helse, miljø og sikkerhet i petroleumsvirksomheten § 57 og § 63 nr. 4 jf. nr. 2 q.